

תכנית מלגות לתלמידי תואר שני מחקרי באוניברסיטאות

לבני החברה הערבית¹

תקנון והנחיות- מחזור ט', תשפ"ב-תשפ"ג

הנחיות כלליות:

- כל תוכניות מלגות המצויינות של הו"ת מיועדות אך ורק לבעלי אזרחות ישראלית או בעלי מעמד של "תושב קבע".
- אין להגיש מועמדות/ת ליותר מתוכנית מלגות אחת של ות"ת בו-זמנית בשנה נתונה.
- אין להגיש מועמדים/ות שכבר הוגשו כמועמדים למלגה (בין אם זכו ובין אם לא זכו), במחזורים קודמים.
- על המוסדות והמועמדים/ות לעמוד בכל תנאי התקנונים של תוכניות המלגות.

1. מטרת התכנית

תכנית מלגות זו הינה נדבך נוסף בתכנית הרב שנתית להרחבת הנגישות להשכלה הגבוהה לחברה הערבית. החברה הערבית מהווה כ-20% מהאוכלוסייה בארץ אך לעומת זאת ייצוגה בהשכלה הגבוהה פחות מכך בצורה משמעותית, דבר זה בא לידי ביטוי בצורה קיצונית יותר בתארים מתקדמים. שיעור בוגרי תואר שני מחקרי בני החברה הערבית מסך האוכלוסייה הכללי בשנת תשע"ב עמד על כ-5%. אחת ממטרותיה העיקריות של התכנית הרב שנתית הינה להגדיל את ייצוג החברה הערבית בהשכלה הגבוהה ובתארים מתקדמים בפרט ובדרך זו בסופו של דבר להגדיל גם את מספר חברי הסגל האקדמי מחברה זו. מטרת המלגות היא ליצור תשתית להרחבת בני החברה הערבית בסגל האקדמי בארץ על ידי הענקת **מלגות לסטודנטים בוגרי תואר ראשון מאוניברסיטאות ומכללות הממשיכים לימודיהם לתואר שני מחקרי באחת מן האוניברסיטאות בארץ.**

¹ כל מקום שמצוין "החברה הערבית" כולל בתוכו גם את החברה הצ'רקסית, דרוזית, בדואית, לבנונית.

1. המלגות

- א. ות"ת תעניק עד 30 מלגות בכל שנה על ידי חלוקת מכסות לאוניברסיטאות, החלוקה תעשה באופן יחסי על פי כמות הסטודנטים הערבים לתואר שני מחקרי באוניברסיטה. המלגה הינה לשנתיים כאשר המעבר לשנה השנייה כפוף לבדיקה של עמידה ביעדים. אם הוועדה תמצא מועמדים מצטיינים הראויים למלגה מעל למכסה, תוכל להמליץ לפני ות"ת להגדיל את מספר המלגות באותה שנה. המלגה בסך של 40,880 ש"ח (במחירי תקציב תשפ"ב) ומיועדת לצרכי קיום המלגאית ולתשלום שכ"ל. סכום המלגה יעודכן כל שנה על בסיס מדד המחירים לצרכן.
- ב. קביעת המועמדים תיעשה ע"י האוניברסיטאות תוך בקרה של ועדת ההיגוי של המגזר הערבי בות"ת.
- ג. בשלב א' ייבחרו הזוכים על סמך הישגיהם (עמידה בתנאי הסף, ציונים והמלצות של מורים וראש המוסד) במוסד בו למדו לתואר ראשון (לרבות מכללות) ויקבלו מלגה לשנת הלימודים הראשונה בתואר השני. בשלב ב' ייבחנו המלגאים שנית על סמך הישגיהם באוניברסיטה ותובא לשיקול האוניברסיטה הארכת מלגתם לשנה נוספת, תוך בקרה של ועדת ההיגוי של המגזר הערבי בות"ת.
- ד. מתן המלגה מותנה בעמידה בתנאים הבאים:
- (1) על הזוכים במלגה ללמוד בהיקף מלא ולהימנע מעבודה מחוץ ללימודים, פרט לעבודה כעוזרי הוראה ומחקר במוסד בו הם לומדים בהיקף של לא יותר מ- 4 שעות שבועיות.
- (2) על הזוכים במלגה להתחייב לסיים את לימודי התואר השני, כולל עבודת הגמר, תוך שנתיים מיום תחילת קבלת המלגה. לא תוארך מלגה לשנה שנייה אם נראה שהמלגאי לא יסיים את לימודיו בתוך אותה שנה.

במקרים חריגים, בהם לא יתקיים אחד מהתנאים דלעיל, תוגש בקשה ע"י המלגאי והמוסד בו הוא לומד. בקשה זו תבחן ע"י יו"ר הוועדה, שבמקרה הצורך יביא את הנושא להחלטת הוועדה.

3. בחירת המועמדים

א. תנאי סף

- (1) המועמדים למלגה יהיו בעלי תואר ראשון ממוסד ישראלי אשר מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה.
- (2) המועמדים סיימו לימודיהם לתואר ראשון בציון ממוצע של 80 לפחות.
- (3) המועמדים התקבלו בפועל כתלמידים מן המניין לשנה"ל הראשונה בלימודי תואר שני עם עבודת גמר באחת מן אוניברסיטאות המחקר בישראל או במסלול ישיר לדוקטורט לשנת תשפ"ב.
- (4) המלגה תנתן לסטודנט עבור לימודיו באותו מוסד שהגיש את הבקשה עבורו. מעבר למוסד אחר יבטל את הבקשה.

(5) המועמדויות יוגשו לות"ת דרך לשכת הרקטור של האוניברסיטה. על האוניברסיטה להציע דרוג משלה למועמדים. הוועדה תתחשב בדירוג זה, אם כי אינה מחוייבת לנהוג על פיו.

(6) כל אוניברסיטה תגיש עד 6 מועמדים למלגה, מדורגים על-פי הדירוג הפנימי של המוסד.

ב. נהלי הגשה

(1) לוח הזמנים:

- כל אוניברסיטה תגיש לות"ת את מועמדיה למלגה כולל הטבלאות המרכזות והטפסים הנדרשים עד ליום 03.10.2021. הגשת המועמדים הינה מקוונת, והמוסד יעלה את תיקי המועמדים בקבצי פ.ד.פ (קובץ אחד לכל תיק מועמד) למערכת הממוחשבת של מלגות הות"ת בהתאם להנחיות שימסרו למוסדות.
- האוניברסיטאות תקבענה לוחות זמנים פנימיים לצורך הגשת המועמדים עד לתאריך שלעיל. לוחות זמנים אלה מחייבים את המועמדים.
- חברי הוועדה יקבלו את החומר עד שבועיים לפני תאריך ישיבת הוועדה.

(2) על המועמדים להמציא:

- גליונות ציונים של התואר הראשון שיכלול גם את מיקומו/דירוגו היחסי של המועמד ביחס למסיימים במחזורו בתחום לימודיו.
- תקציר קורות חיים.
- תעודת התואר הראשון (אם טרם הוענקה התעודה יש להגיש מכתב מהמוסד המעיד על זכאות המועמד/ת לקבלת התואר ולצרף את התעודה למסמכים מיד עם קבלתה).
- שתי המלצות מאנשי סגל בכיר שלימדו את המועמד/ת בתואר ראשון. במידת האפשר יוגשו המלצות של אנשי סגל מהמוסד בו התקבל המועמד לתואר שני.
- אסמכתא רשמית של המוסד המגיש על קבלתו של המועמד ללימודי תואר שני במסלול מחקרי או מסלול ישיר לדוקטורט.

ג. הנחיות לשיקול דעת בבחירת הזוכים

1. מצויינות אקדמית – הישגים לימודיים והישגים מחקרניים, הסיכויים להגיע לתואר שלישי.
2. יילקחו בחשבון נושאים נוספים כגון אישיות המועמד (מנהיגות, יוזמה וכו'), נסיבות מיוחדות ותרומה לקהילה ולחברה כפי שיבואו לידי ביטוי בהמלצות על המועמד.

4. נהלי דיווח ותשלום

1. ות"ת תודיע על הזכייה במלגה לאוניברסיטה, אשר תודיע למלגאי.
2. בתום כל שנה אקדמית, ולא יאוחר מיום ה-15 ביולי, יוגש לות"ת, ע"י זוכה המלגה, דיווח על התקדמות לימודיו/ה יחד עם גיליון ציונים.
3. על האוניברסיטה להצהיר כי כספי המלגות הועמדו במלואם לרשות המלגאי/ת.
4. על האוניברסיטה להודיע לות"ת על כל שינוי שיחול במעמד המלגאי/ת במהלך השנה.
5. בכל שנה, לאחר קבלת הדיווחים, יבוצע התשלום לאוניברסיטה בהתאם לנהלים המקובלים של ות"ת בתכניות הייעודיות, בתשלום אחד עבור כל המלגאים.